

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 83 0 П 033110 21 Рев
Бања Лука, 24.02.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице М.К. из Б., град З., коју заступају пуномоћници Д.Г. и Ј.Г., адвокати из З., против тужених 1. М.С. из П., град З., кога заступа пуномоћник Д.М., адвокат из С. и 2. С. д.о.о. П., град З., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бијељини број 83 0 П 033110 20 Гж 2 од 30.12.2020. године, на сједници вијећа одржаној дана 24.02.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Зворнику број 83 0 П 033110 20 П 2 од 25.09.2020. године, тужени М.С. (у даљем тексту: првотужени) је обавезан да тужитељици, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 1.683,45 КМ и то: на име изгубљене зараде због повређивања износ од 1.485,00 КМ и на име трошкова лијечења износ од 198,45 КМ, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе тј. 27.02.2017. године па до исплате. Првотужени је обавезан да тужитељици, на име накнаде нематеријалне штете, исплати износ од 28.050,00 КМ и то: на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 13.500,00 КМ, на име претрпљених физичких болова износ од 3.300,00 КМ, на име претрпљеног страха износ од 7.500,00 КМ и на име душевних болова због наружености износ од 3.750,00 КМ, са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде па до исплате. Одбијен је тужбени захтјев против првотуженог за накнаду материјалне штете на име изгубљене зараде због повређивања и на име трошкова лијечења, и за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, претрпљене физичке болове, претрпљени страх и душевне болове због наружености, преко досуђених до потраживаних износа, као неоснован. Тужитељица је обавезана да првотуженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.603,35 КМ. Обавезана је тужитељица да туженом С. д.о.о. П., град З. (у даљем тексту: друготужени) надокнади трошкове парничног поступка у износу од 3.549,80 КМ, док су преко досуђених износа захтјеви за накнаду трошкова поступка одбијени.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 83 0 П 033110 20 Гж 2 од 30.12.2020. године жалба првотуженог је усвојена и првостепена пресуда, у дијелу којим је одлучено о тужбеном захтјеву тужитељице и о трошковима поступка,

преиначена, тако што је у цјелости одбијен тужбени захтјев тужитељице да се првотужени обавезе да јој надокнади штету и то материјалну штету на име изгубљене зараде због повређивања у износу од 13.604,00 КМ и на име накнаде трошкова лијечења у износу од 264,60 КМ, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате и нематеријалну штету на име накнаде за душевне болове због умањења животне активности у износу од 24.000,00 КМ, на име накнаде за претрпљене физичке болове у износу од 5.000,00 КМ, на име накнаде за претрпљени страх у износу од 15.000,00 КМ и на име накнаде за душевну бол због наружености у износу од 5.000,00 КМ, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као и захтјев да се првотужени обавезе да јој надокнади трошкове поступка. Тужитељица је обавезана да првотуженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 6.479,80 КМ. Жалба тужитељице је одбијена и првостепена пресуда у дијелу одлуке о накнади трошкова друготуженом (правилно би било: у одбијајућем дијелу одлуке о главној ствари и одлуке о трошковима поступка), је потврђена. Одбијен је захтјев тужитељице за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељица, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Нижестепеним пресудама је одлучивано о захтјеву тужитељице да се првотужени обавезе да јој надокнади материјалну штету и то на име изгубљене зараде у износу од 13.604,00 КМ и на име трошкова лијечења у износу од 264,60 КМ, као и нематеријалну штету и то на име душевних болова због умањења животне активности у износу од 24.000,00 КМ, на име претрпљеног физичког бола у износу од 5.000,00 КМ, на име претрпљеног страха у износу од 15.000,00 КМ и на име душевних болова због наружености у износу од 5.000,00 КМ. Ранијим нижестепеним пресудама (које нису предмет испитивања у овом ревизионом поступку) одбијен је тужбени захтјев тужитељице у односу на друготуженог.

Захтјев тужитељице је утемељен на чињеничним наводима из тужбе: да је дана 09.03.2014. године, након прославе 8. марта у ресторану који се налази у близини друготуженог, око 1,30 часова, ушла у пословни круг друготуженог гдје је било паркирано возило Ж.К. (која је била радница друготуженог); да је Ж.К. из пословног круга истјерала своје путничко возило; да је тужитељица након тога покушала да затвори металну капију, коју је почела вући, али је метална конструкција капије испала из конусне шине и пала на тужитељицу, услед чега је задобила тешку тјелесну повреду лијеве ноге.

Одлучујући о захтјеву тужитељице, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да из уплатнице број ... од 05.08.2016. године произилази да је тужитељица уплатила износ од 126,00 КМ на име партиципације лијечења, а из уплатнице број ... од 25.08.2016. године произилази да је уплатила износ од 138,60 КМ на име партиципације лијечења; да из посједовног листа број 1672/5 КО С. произилази да на некретнинама наведеним у овом посједовном листу првотужени има посјед са 1/1;

да из рјешења о регистрацији број ... од 13.02.2017. године друготуженог произилази да се ради о друштву за ограниченом одговорношћу за производњу, трговину и услуге С. П., З., са сједиштем у П., чији је оснивач првотужени; да из акта градске управе З. број ... од 29.12.2017. године произилази да је инвеститору - првотуженом издата урбанистичка сагласност за изградњу пословног објекта у насељеном мјесту П., на земљишту означеном као к.ч. број 6565/3 КО С., број рјешења: ... од 03.03.2000. године и да му је издата и грађевинска дозвола за изградњу пословног објекта на наведеном земљишту, број рјешења: ... од 20.07.2000. године, те је одређено да инвеститор треба да изврши оградавање грађевинске парцеле; да је рјешењем Одјељења за просторно уређење Општинске управе З. број: ... од 28.11.2001. године одобрена употреба пословног објекта изграђеног у П. на основу одобрења овог органа број ... од 20.07.2000. године на земљишту означеном као к.ч. број 6565/3 уписаној у пл. број 927 а по старом катастарском оперативном к.ч. број 2152/3 зк.ул. број:1933 КО С., чији је инвеститор првотужени; да се у оквиру пословног објекта налази и стамбени дио у којем станује првотужени са породицом; да из земљишнокрњижног изватка број: ... од 08.02.2018. године произилази да је првотужени власник земљишта и објеката изграђених на парцели означеној по старом премјеру као к.ч. број 2152/3 КО СП С., површине 1674 м², звана П. у нарави привредна зграда и економско двориште; да према рачуну број 1/2005 од 25.12.2005. године који је издала СЗР Ђ. укупна накнада за израду капије износи 795,00 ЕВРА; да из упутства за руковање предметном капијом, које је издато од стране СЗР Ђ., произилази да је клизна капија дводјелна са стубом у средини дужине 7,3 м, два комада, која се отвара један дио на лијеву страну други дио на десну страну са ручкама на обје стране и точковима за Л профил и ролницама са горње стране као водилице, те пошто су крила капије дугачка да се обрати пажња на средишњи стуб који мора приликом сваког манипулисања капијом бити у свом лежишту да би се капија уклопила у њега и остала стабилна на тој дужини; да из рјешења Одјељења за привреду Општине Л. број ... од 06.12.2005. године произилази да је капију изградио извођач радова који за то има потребно овлашћење надлежних органа; да из наредбе д.о.о. С. П. број ... од 10.01.2014. године произилази да се свим радницима запосленим у д.о.о. С. П. забрањује паркирање моторних возила која су у њиховом власништву у кругу и дворишту; да из наредбе д.о.о. С. П. од 10.01.2014. године број ... произилази да је радно вријеме предузећа 07-17 часова, да после радног времена сви радници запослени у предузећу немају шта тражити, у кругу предузећа могу да се налазе само они који добију писмено одобрење од директора, а сви који уђу без одобрења носе сву материјалну и кривичну одговорност односно ако то ураде на своју руку, а саставни дио наредбе је и списак запослених радника; да из списка запослених радника за јануар 2014. године са потписима свих радника С. д.о.о З. од 10.01.2014. године, који је саставни дио наредбе број:..., произилази да на списку радника нема тужитељице; да из нотарски овјереног преписа исправе, Извода из дјеловодног протокола за 2014. године, произилази да су наведене наредбе заведене у књигу протокола дана 10.01.2014. године; да из увјерења Управе број: ... од 12.02.2018. године произилази да међу запосленима друготуженог на дан 31.01.2014. године нема тужитељице; да тужитељица није била запослена код друготуженог, већ је за потребе првотуженог обављала послове чишћења у стамбеном дијелу објекта, долазећи неколико пута мјесечно, за што је добијала надокнаду од стране првотуженог; да је током поступка извршено вјештачење од стране вјештака геодетске струке С.Р.; да из налаза и мишљења вјештака економске струке С.Ј. произилази да, према кретању најниже плате у РС која је представљала основицу за исплату плата испод које послодавац није могао запосленом раднику исплатити плату, изгубљена зарада за период од 09.03.2014. године до 15.07.2016. године је износила 10.437,50 КМ, а на основу увида у документацију, а која се односи на обрачун и исплату плата запослених радника,

установљено је да није било исплата са благајне тужитељици; да из налаза и мишљења вјештака машинске струке З.Ц. произилази да је капија изграђена у складу са правилима машинске струке, да уз прописано руковање не постоји могућност да капија „искочи” из свог лежишта, да редовним начином кориштења не може да се сруши у цијелости или дјелимично; да из налаза и мишљења вјештака неуропсихијатра П.Г. произилази да је тужитељица усљед повређивања трпјела страх јаког интензитета укупно 33 дана, страх средњег интензитета трпјела је у међувремену између два хоспитална лијечења четири дана, послје другог хоспиталног лијечења до контроле ортопеда од 28.10.2015. године када је идентификована физикална рехабилитација укупно 18 мјесеци и 18 дана, потом је у међувремену до обављања рехабилитације, трпјела страх лаког интензитета у трајању од 10 мјесеци; да из налаза и мишљења вјештака медицинске струке М.Т. произилази да је тужитељица критичног догађаја задобила повреде у виду компликованог вишекомодног прелома лијеве натколјене кости и да повређивање има обиљежје тешке тјелесне повреде, као последица претрпљених повреда код тужитељице је дошло до трајног умањења животне активности од 40%, вјештак се није могао изјаснити који је удио друге повреде тужитељице у накнади штете; да су на главној расправи у поновном поступку странке постигле споразум у вези ове чињенице и то да је 25% удио друге повреде тужитељице у односу на укупну штету.

На темељу тих чињеница, првостепени суд налази да је руковање капијом једноставно, али уз познавање правила о начину затварања капије. Првостепени суд, даље, налази да је предметна капија, усљед своје дужине и тежине, опасна ствар и да је првотужени био дужан да на јасан и видљив начин истакне упутство за руковање са капијом, а које по налажењу првостепеног суда није било истакнуто на капији. Утврђујући да је до искакања капије из лежишта дошло због нестручног руковања од стране тужитељице, али која није могла знати како треба поступати, те која је у складу са обичајима и општим животним искуством капију покушала затворити, првостепени суд закључује да је првотужени одговоран за настанак предметног догађаја и да нема доприноса тужитељице настанку штете, позивајући се на одредбе члана 173, 177, 195. и 200. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ” број 29/78 до 57/89 и „Службени гласник РС” број 17/93 и 74/04, у даљем тексту: ЗОО). Првостепени суд утврђује да је првотужени тужитељици плаћао за доласке ради чишћења два пута седмично и то од 80,00-100,00 КМ на мјесечном нивоу, с тим да у зимском периоду уопште није долазила, па дјелимично удовољава захтјеву за накнаду материјалне штете, на начин као у изреци првостепене пресуде. Утврђујући висину претрпљене нематеријалне штете, на темељу података из налаза вјештака медицинске струке, те урачунавајући 25% као допринос тужитељице, који се огледа у паду тужитељице током лијечења, првостепени суд је дјелимично усвојио и захтјев тужитељице за накнаду нематеријалне штете тако што јој је досудио укупан износ од 28.050,00 КМ по свим видовима нематеријалне штете.

Одлучујући о жалбама странака, полазећи од података из налаза вјештака машинске струке, по којима је предметна капија изграђена у складу са правилима машинске струке и редовним начином кориштења се не може срушити, већ само насилно кретање капије ствара услове за искакање исте, другостепени суд налази да наведена капија сама за себе није опасна ствар, већ то својство добија само код насилног руковања. Утврђујући да се тужитељица, која није радник друготуженог, неовлаштен налазила у пословном кругу, да првотужени није својим радњама капију ставио у положај у којем представља опасну ствар, нити је то урађено по његовом налогу, већ је то самоиницијативно учинила тужитељица, другостепени суд закључује да је ризик од

наступања штетних посљедица створила сама тужитељица. У прилог таквом закључку другостепени суд се позива на наредбе друготуженог у погледу радног времена друготуженог и кретања у његовом пословном кругу. Другостепени суд, надаље, имајући у виду да се према фотографији из налаза вјештака машинске струке упутство о руковању капијом налазило на капији у прозирном омоту који је највјероватније од стајања пожутио, налази да то потврђује тврдње првотуженог да је наведено упутство било на капији и у вријеме штетног догађаја. Из наведених разлога, другостепени суд је закључио да првотужени није одговоран за насталу штету, па је жалбу првотуженог усвојио и првостепену пресуду преиначио у усвајајућем дијелу тако што је захтјев тужитељице у цјелости одбио, док је из истих разлога жалбу тужитељице одбио.

Другостепена пресуда је правилна и законита.

За штету од опасне ствари одговара њен ималац. Опасна је свака она ствар која по својим особинама, положају, начину и мјесту употребе или на неки други начин представља опасност за људе и имовину (одредба члана 174. ЗОО).

У конкретном случају, према подацима из налаза вјештака машинске струке, предметна капија је изграђена прописно, односно од стране овлаштеног извођача и у складу са правилима машинске струке. Поступак затварања наведене капије почиње постављањем централног стуба у лежиште, а капија је обезбијеђена конструктивно и на крајевима капије, што онемогућава да капија искочи из лежишта. Само насилно кретање капије ствара услове за искакање исте, док редовним начином кориштења не може доћи до рушења капије. Произлази, да код редовног начина кориштења предметна капија нема карактер опасне ствари.

Према исказу првотуженог, као и према писменим наредбама друготуженог од 10.01.2014. године, радницима друготуженог није било дозвољено да своја возила паркирају у пословном кругу друготуженог. Тужитељица у наводима тужбе, као и у датом исказу, а нити свједок Ж.К. у свом исказу, не тврде да је првотужени одобрио Ж.К. (радници друготуженог) да критичног дана, ради прославе 8. марта, своје возило паркира у наведеном кругу. Првотужени у свом исказу наводи да тог дана, по завршетку радног времена, капију није затворио, јер је видио да је Ж.К. у пословном кругу друготуженог оставила своје возило, што супротно наводима ревизије, не значи да је првотужени одобрио руковање капијом. У сваком случају, према изведеним доказима, тужитељица (која није била радник друготуженог) се у ноћним сатима (око 1,30 часова 09.03.2014. године) неовлаштено, без знања првотуженог и без његове претходне сагласности, нашла у пословном кругу друготуженог (тужитељица другачије ни не тврди), те је неовлаштено руковала капијом, које утврђење није доведено у озбиљну сумњу ревизионим наводима да је првотужени, уколико је хтио да спријечи паркирање, капију требао закључати. Иста је непрописно и насилно (јер је према вјештаку машинске струке неопходно приликом руковања капијом обратити пажњу на отежано или онемогућено кретање или промјену звука) руковала капијом, усљед чега је капија искочила из лежишта и пала, при чему јој супротно ревизионим наводима не иде у прилог чињеница да је тада била ноћ, па је правилан закључак другостепеног суда да је ризик од наступања штетних посљедица створила сама тужитељица, док је првотужени ослобођен од одговорности (одредба члана 177. став 2. ЗОО). За наведени закључак није од релевантног значаја да ли се на капији налазило упутство за руковање и да ли је исто видљиво када је капија отворена, чиме се ревизија бави.

Према томе, код наведених околности, првотуженом се не може ставити на терет одговорност за насталу штету, док нема мјеста ревизионим наводима да је првотужени морао тужитељицу обучити у руковању, јер је била запослена код њега у домаћинству и да иста није знала да капију треба вући, а не гурати.

Како је, према датим разлозима, побијаном пресудом правилно жалба првотуженог усвојена и првостепена преиначена и тужбени захтјев у цјелости одбијен, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић